

Θρησκείες Και Φιλοσοφίες Της Άπω Ανατολής

Περιεχόμενα

➤ Γενικά Για Τις θρησκείες Της Άπω Ανατολής:

α) Κομφουκιανισμός

β) Βουδισμός

γ) Ταοϊσμός Ή Νταοισμός

➤ Περαιτέρω Ανάλυση Των Προαναφερόμενων Θρησκειών

1) Η εξέλιξη Του Κομφουκιανισμού

2) Ο Βουδισμός Και Η Ιστορική Εξέλιξη

α) Η Εποχή Του Βούδα

β) Η Βιογραφία Του Βούδα

γ) Ο θρύλος της Γέννησης του Βούδα

δ) Η Μεγάλη Απάρνηση

ε) Η Αφύπνιση του Βούδα και η ερμηνεία αυτής

στ) Οι προηγούμενες Ενσαρκώσεις του Βούδα

ζ) Σαμσάρα, ο Κύκλος της Ύπαρξης.

η) Ο Τροχός της Ζωής.

θ) Η Βουδιστική Κοσμολογία.

3) Ταοισμός

α) Φιλοσοφικός Ταοϊσμός

Γενικά Για Τις Θρησκείες Της Άπω Ανατολής

Η φιλοσοφία και η θρησκεία στην Κίνα συχνά είναι αναμειγμένες. Οι φιλόσοφοι στην Κίνα ασχολήθηκαν με την πολιτική όσο σε λίγες χώρες στον κόσμο. Θρησκείες όπως ο Βουδισμός και ο Ταοϊσμός έχουν μεγάλη επιρροή στους Κινέζους. Όμως σε σχέση με άλλες χώρες η θρησκεία δεν παίζει τόσο σημαντικό ρόλο στη ζωή των Κινέζων.

Για τους Κινέζους ο Tian παίζει τον πιο σημαντικό ρόλο. Αυτός είναι το πνεύμα της σύνθεσης και συναντάται σε όλη την θρησκευτικοφιλοσοφική ιστορία της χώρας. Ο Tian, όπως και ο θεός, μπορεί να δημιουργήσει και να καταστρέψει τα πάντα. Αντίθετα όμως με τους δυτικούς, ο Tian δεν έχει έρθει σε επικοινωνία με τους δυτικούς. Οι Κινέζοι πιστεύουν ότι οι άνθρωποι δεν μπορούν να ξέρουν το τι θέλει ο θεός από αυτούς, όπως γίνεται στη βίβλο. Δεν μπορούν όλοι να έρθουν σε επαφή με τον Tian.

[ΠΙΣΩ](#)

α) Κομφουκιανισμός

Ο Κομφουκιανισμός επηρέασε πάρα πολύ τους Κινέζους και διαμόρφωσε τις βάσεις πάνω στις οποίες στηρίζονται οι σχέσεις τους. Ο Κομφουκιανισμός μιλάει για τις καλές σχέσεις ανάμεσα στον άνδρα με τη γυναίκα, στους γονείς με τα παιδιά. Δημιούργησε το πλαίσιο για μια αρμονική κοινωνία. Ο Κομφουκιανισμός ιδρύθηκε από τον Κομφούκιο (551-479). Η πολιτική ζωή στη δυναστεία των Zhou ήταν εντελώς χαοτική και μπερδεμένη οπότε ο Κομφούκιος έδωσε τις βάσεις για μια αρμονική κοινωνία. Εξέδωσε 5 βιβλία τα οποία ονομάστηκαν "Ανάλεκτα". Η κύρια αρχή του Κομφουκιανισμού είναι το Ren (=καλοσύνη) μεταξύ των ανθρώπων. Το Ren έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το Zhong (=ψευτιά) για τον συνάνθρωπο. Όποιος έχει αρετές όπως η καλοσύνη ονομάζεται Junzi (= τέλειος άνθρωπος). Ο Κομφουκιανισμός αργότερα αναπτύχθηκε σε δύο σχολές. Η μια αντιπροσωπεύτηκε από τον Mencius (372-289πΧ) ο οποίος πίστευε ότι η φύση του ανθρώπου είναι καλή και η άλλη από τον Xunzi (306-312πΧ) ο οποίος πρέσβευε ότι η φύση του ανθρώπου είναι σατανική και γίνεται καλή μόνο με την εκπαίδευση.

β) Βουδισμός

Ο Βουδισμός ιδρύθηκε από τον Siddharta Gautama (560-480πΧ) γνωστό και ως Shakyamuni. Αυτός ήταν πρίγκιπας στο Sakya βασίλειο στα σύνορα Ινδίας και Νεπάλ. Στα 29 του χρόνια άρχισε να προβληματίζεται για τον πόνο, έφυγε από το παλάτι μαζί με την οικογένεια του και εγκαταστάθηκε κάτω από ένα δέντρο, το Bo. Μετά από 6 χρόνια αναζήτησης βρήκε ότι ο πόνος προέρχεται

από τις επιθυμίες. Αν ο άνθρωπος δεν επιθυμεί, ο πόνος εξαφανίζεται. Μετά τον θάνατο του αναγνωρίστηκε ως Buddha που σημαίνει πεφωτισμένος. Επίσης δίδαξε πως μπορεί ο άνθρωπος να φτάσει στη Nirvana, την απόλυτη κατάσταση της χαλάρωσης και της αρμονίας. Αργότερα ο Βουδισμός διακλαδίστηκε σε δύο σχολές : 1) Mahayana 2) Hinayana. Ο Hinayana είναι πιο κοντά στον αρχικό Βουδισμό ενώ ο Mahayana έχει πιο πολλά δημόσια στοιχεία και υποστηρίζει ότι κάθε πλάσμα φτάνει στη λύτρωση με το Bodhisattva (λυτρωτικό detities). Οι κύριες σχολές βουδισμού ανήκουν στη Mahayana.

γ)Ταοϊσμός - Νταοισμός

Ο Ταοϊσμός ιδρύθηκε από τους Laozi (6ος - 5ος αιώνας πΧ) και Zhuangzi (369-286πΧ). Σε αντίθεση με τον Κομφουκίανισμό που μιλάει για σχέση μεταξύ των ανθρώπων, ο Ταοϊσμός αναφέρεται στις σχέσεις ανθρώπου και φύσης. Κεντρική έννοια είναι το Dao (=δρόμος) που σημαίνει τον δρόμο του ανθρώπου για να εναρμονίσει τη ζωή του με την φύση. Οι άνθρωποι πρέπει να επικεντρώνονται ο καθένας στον εαυτό του. Ο Ταοϊσμός πιστεύει ότι αλήθεια και ψέμα, καλό και κακό είναι δύο διαφορετικές πλευρές του ίδιου νομίσματος. Ανώτερος στόχος του ανθρώπου είναι η αθανασία. Ο θεός συνδέεται καθημερινά με όλα τα πλάσματα. Σύμφωνα με τον Ταοϊσμό το De (=θάρρος) είναι η δύναμη του μυαλού. Ο Ταοϊσμός επηρέασε πολύ την κινεζική κουλτούρα.

Τέλος υπάρχουν γύρω στα 4 εκατομμύρια Κινέζοι που πιστεύουν στον Ισλαμισμό.

Περαιτέρω Ανάλυση Των Προαναφερόμενων Θρησκειών

1)Ο ΚΟΜΦΟΥΚΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ

Μελετώντας τη διδασκαλία του Κομφούκιου γίνεται αμέσως αντιληπτό ότι πολλά από αυτά που είχε πει εδώ και 2500 χρόνια είναι πράγματα που υποστηρίζει και η σύγχρονη ψυχολογία. Πρόκειται για ένα έργο που δεν έχει σύνορα. Ανήκει σε όλα τα έθνη, όλους τους λαούς, σ' όλους τους χρόνους. Είναι αιώνιο...

Ο Κομφούκιος εμφανίζεται στα μέσα του 6ου π.Χ. αι. Θεωρείται σύγχρονος του Λάο Τσε στην Κίνα, του Βούδα στην Ινδία και του Πυθαγόρα στην Ελλάδα. Ζει στην Κίνα όταν η αυτοκρατορία αποσυνδέεται από εσωτερικούς πολέμους ανάμεσα στα κράτη, σε μια ταραγμένη εποχή πολιτικού χάους. Ενώ στην αρχή δούλευε για να συντηρήσει την οικογένειά του, στα 22 του χρόνια αφοσιώθηκε στη διδασκαλία. Ήταν όχι μόνο σοφός και φιλόσοφος, αλλά πρακτικός και ρεαλιστής.

Αν δούμε το έργο του μέσα από τρεις άξονες -τον άνθρωπο, την πόλη και τον κόσμο- έχουμε να διδαχτούμε πολλά που θα μας βοηθήσουν στην καθημερινή μας ζωή και θα συντελέσουν ώστε να κατανοήσουμε τη θέση του ανθρώπου ως άτομο, ως μέλος μιας κοινωνίας και ως μέρος του σύμπαντος. Ας ξεκινήσουμε από το μεγάλο θέμα που είναι ο άνθρωπος και τη στάση του απέναντι στα μυστήρια και ανεξήγητα προβλήματα, καθώς επίσης και τη σχέση του με τον εαυτό του.

Ο Κομφούκιος σχετικά με την αντίληψη περί ζωής και θανάτου συνήθιζε να λέει στους μαθητές του: "Μα όταν δεν καταλαβαίνεις τη ζωή πώς μπορείς να καταλάβεις το θάνατο;" Με αυτή την ερωτηματική απάντηση ήθελε να δείξει στους μαθητές του, αλλά και σε μας σήμερα, ότι όταν δεν ζεις την κάθε στιγμή σαν να είναι μοναδική, όταν δεν έχεις κατανοήσει την ουσία της ζωής, όταν δεν έχεις ζήσει το σήμερα, γιατί να σε απασχολεί το αύριο και τα μετά θάνατον; Σε ερωτήσεις των μαθητών του για τη στάση του ανθρώπου απέναντι στη θρησκεία, απέφευγε να απαντάει. Όχι γιατί δεν ήταν ικανός να δώσει απαντήσεις, αλλά γιατί θεωρούσε περιττό να ασχοληθεί κανείς με πράγματα που δεν φτάνει η ανθρώπινη λογική.

Αντιμετώπιζε όμως με ευσέβεια το σύμπαν. Η πεποίθησή του ότι στο σύμπαν υπήρχε κάποιο μυστήριο και το δέος με το οποίο το αντιμετώπιζε, καθώς και η πίστη του στο ηθικό περιεχόμενο του σύμπαντος πρόσδιδαν στη φιλοσοφία του ένα χαρακτήρα ιερότητας, με αποτέλεσμα να πλησιάζει κατά πολύ την έννοια της θρησκείας. Ο σκοπός της είναι να προσδώσει ιερό χαρακτήρα σε όλες τις ανθρώπινες υποθέσεις. Δεν ήταν άθεος. Θεωρούσε απλώς το πρόβλημα της ύπαρξης του Θεού πολύ δύσκολο για να το φτάσει το ανθρώπινο πνεύμα και να ασχοληθεί με αυτό. Οσον αφορά τώρα τη σχέση του ανθρώπου με την τέχνη, θεωρούσε τη μουσική ως σπουδαίο παράγοντα για τη γενική εξύψωση του ανθρώπου (ο ίδιος έπαιζε κάποιο όργανο).

Ο Κομφούκιος έλεγε ότι ο άνθρωπος πρέπει να εμπνέεται από την ποίηση, να σταθεροποιεί την ηθική του αξία με τη συμμόρφωσή του στους εθιμικούς κανόνες και να ολοκληρώσει την εξύψωσή του με τη μουσική. Όμως όλα πρέπει να έχουν το γνώρισμα της κοσμιότητας και του μέτρου.

Δίνεται σημασία όχι στην ατομικότητα του ανθρώπου, αλλά στον άνθρωπο ως μέρος της άπειρης φύσης. Ο άνθρωπος όμως για να πετύχει όλα αυτά πρέπει να διατηρεί μια υγιή σχέση με τον εαυτό του. Και όταν η σχέση ατόμου-εαυτού είναι πλέον άρτια, τότε θα είναι επόμενο να λειτουργήσει σωστά και η σχέση με τους άλλους.

Αυτή η υγιής όμως σχέση πρέπει να συντελείται από ορισμένες αρετές που για τον Κομφούκιο είναι η σωφροσύνη του νου, η δύναμη της ψυχής, η αξιοπρέπεια και η εγκράτεια στην προσωπική ζωή, η έλλειψη ματαιοδοξίας, προκαταλήψεων, εγωισμού, υπεροψίας, δογματισμού καθώς επίσης και η κυριαρχία της λιτότητας και όχι του πλούτου και των εγκόσμιων τιμών, της σοβαρότητας, της σεμνότητας, της πράξης και όχι της ομιλίας. Η αποφυγή κάθε ανεξέλεγκτης εκδήλωσης λύπης ή ενθουσιασμού δείχνει αρμονική σχέση του ανώτερου ανθρώπου με τη θεία φύση του. Απαραίτητη πάλι αρετή είναι η ορθή δράση, δηλαδή η συναίσθηση του σωστού και του δικαίου καθώς και η σύμφωνη με αυτή ενέργεια. Η ορθότητα αντιτίθεται με την εσωτερική διάθεση του ανθρώπου που απορρέει από τον έμφυτο εγωισμό και τον οδηγεί μόνο στην επιδίωξη του κέρδους και της προσωπικής ωφέλειας.

Ο Κομφούκιος διδάσκει ανταπόδοση του κακού με τη δικαιοσύνη και όχι με την αυστηρή τιμωρία, αλλά με την αμερόληπτη μεταχείριση που αποκαθιστά την αρμονία του ΤΑΟ. Το ΤΑΟ είναι, σύμφωνα με τον Κομφούκιο, μία έννοια ανάλογη της ηθικής προσταγής που ενυπάρχει στη συνείδηση του ανθρώπου που του λέει αλάνθαστα τι πρέπει να κάνει και πώς πρέπει να συμπεριφερθεί. Ο άνθρωπος είναι συνδημιουργός του ηθικού νόμου και υπάρχει ελευθερία βούλησης που η εξάσκησή της καθιστά δυνατή την άνοδο του ανθρώπου σε ψηλότερα ηθικά επίπεδα.

Το ΤΑΟ δεν ταυτίζεται με τον ηθικό νόμο της Δύσης. Είναι έννοια ευρύτερη γιατί:

α) καλύπτει και περιοχές που βρίσκονται έξω από τον ηθικό νόμο, όπως οι κανόνες της πολιτισμένης συμπεριφοράς και της ευπρέπειας και

β) είναι έννοια συναφής με την ευρυθμία της φύσης. Είναι ο τρόπος με τον οποίο κινείται το σύμπαν ολόκληρο. Περνώντας τώρα στο δεύτερο άξονα, την πόλη, ο Κομφούκιος δίνει πολλές πρακτικές συμβουλές για το πώς πρέπει να είναι η σχέση του ανθρώπου με την κοινωνία. Δεν πρέπει να κάνουμε στους άλλους όσα δεν επιθυμούμε και αυτοί να μας κάνουν. Η αξία κάθε πράξης κρίνεται σύμφωνα με την ιδεολογία και τους κοινωνικούς σκοπούς και όχι σύμφωνα με τους νόμους. Η βελτίωση του ανθρώπου συνεπάγεται τη βελτίωση της κοινωνίας. Ο Κομφούκιος δίδαξε αγάπη προς όλους τους ανθρώπους. Αγάπη για την οποία είναι απαραίτητη η Ανθρωπιά.

Όταν κάποιος μαθητής ρώτησε τον Κομφούκιο τι είναι η ανθρωπιά εκείνος απάντησε: "να σέβεσαι τους άλλους στην ιδιωτική σου ζωή, να είσαι σοβαρός στο χειρισμό των υποθέσεών σου και πιστός στις σχέσεις σου. Ακόμη και όταν ζεις ανάμεσα σε βάρβαρους δεν πρέπει να λησμονείς τις αρχές αυτές". Η ανθρωπιά έχει σαν αποτέλεσμα τη δικαιοσύνη στη διανομή, την ειλικρίνεια, την πολιτισμένη συμπεριφορά. Η ανθρωπιά πρέπει να διαφαίνεται σε κάθε είδους σχέση: από ηγεμόνα σε υπήκοο, από πατέρα σε γιο, από μεγάλο αδερφό σε μικρό, από σύζυγο σε σύζυγο, από φίλο σε φίλο, που ήταν οι πέντε κύριες σχέσεις στην κοινωνία όπου ζούσε ο Κομφούκιος και που υπάρχουν ακόμα και σήμερα.

Για τους ρόλους τώρα στην κοινωνιοπολιτική δομή του κράτους, ο Κομφούκιος υποστήριζε κάτι κοινό με τον Πλάτωνα στην Πολιτεία. Οι τίτλοι των αξιωματούχων και του άρχοντα καθώς επίσης και οι ονομασίες των θεσμών έπρεπε να ανταποκρίνονται στο πραγματικό περιεχόμενό τους. Ο ίδιος έλεγε: "Φρόντισε ώστε ο πρίγκιπας να είναι πραγματικά πρίγκιπας, ο υπουργός να είναι υπουργός, ο πατέρας να είναι πατέρας και ο γιος, γιος. Τα ονόματα πρέπει να βρουν το χαμένο τους περιεχόμενο, αναλαμβάνοντας ο καθένας στο κράτος, στην κοινωνία, στην οικογένεια, το ρόλο που αντιστοιχεί στον τίτλο και στην ιδιότητά του.

Ο νόμος είναι ακατάλληλο μέσο για τη διοίκηση του κράτους, ενώ όταν το κράτος διοικείται με ανθρωπιά και επικρατεί η καλή προαίρεση, μόνο τότε δημιουργείται κλίμα καλής διάθεσης στο λαό που προσφέρει με προθυμία τη συνεργασία του στους συνανθρώπους και στο κράτος. Αν ο άρχοντας είναι ανώτερος άνθρωπος, εξαλείφεται ο ατομικισμός και η αναρχία. Ο ίδιος πρέπει να γνωρίζει το ΤΑΟ, πράγμα που επιτυγχάνεται με την καλλιέργεια, τη διαπαιδαγώγηση.

Η αυτοσυγκράτηση στους τρόπους και η επένδυση καθεμιάς πράξης με ωραίο περίβλημα επιβάλλονταν γιατί επέτρεπαν και την ιεράρχηση της κοινωνίας που την επικροτούσε ο Κομφούκιος, καθώς και την καλύτερη κοινωνική συμβίωση. Τελειώνοντας με τον τρίτο βασικό άξονα, τον κόσμο, είναι φανερό η στάση του Κομφούκιου σε θέματα που αφορούν το σύμπαν γενικά. Όταν κάποτε ρωτήθηκε ποιον θα εγκατέλειπε πρώτον από τους τρεις αντικειμενικούς στόχους μιας καλής διοίκησης, που ήταν σύμφωνα με τον ίδιο: η επαρκής τροφή, η επάρκεια στα όπλα και η εμπιστοσύνη του λαού στον άρχοντα, απάντησε: τα όπλα. Φαίνεται λοιπόν καθαρά ότι ο Κομφούκιος ήταν ενάντια στον πόλεμο.

Για τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση πίστευε ότι ο άνθρωπος είναι μέρος της φύσης, γι' αυτό πρέπει να τη μιμηθεί στη συμπεριφορά του και να ακολουθήσει το μέτρο και την ομορφιά που αποκαλύπτεται με κάθε ενέργεια και με κάθε σκέψη, απαλλαγμένη από το περιττό και το υπερβολικό, πράγματα που ασχημαίνουν τον κόσμο και αποτελούν ύβρι.

Τέλος για τη στάση απέναντι στο ιερό και στο βέβηλο. δηλαδή

την ουσία και την τυπολατρεία, δεν θεωρούσε τους τελετουργικούς κανόνες απλώς κενό εξωτερικό τύπο αλλά αντανάκλαση μιας γνήσιας αρετής στον εξωτερικό κόσμο, που για να ολοκληρωθεί έπρεπε να επενδύεται με ωραία εξωτερική μορφή. Πρέπει να νιώθουμε το νόημα και το σκοπό κάθε ενέργειάς μας. Ολα πρέπει να τα νιώθει κανείς βαθιά. "Μήπως στα ενδύματα και στα κοσμήματα, που φοριούνται στις τελετές, βρίσκεται το νόημα των τελετών!" Ο Κομφούκιος ζητούσε σε όλα τα θέματα την ουσία και το βάθος και όχι τις εξωτερικές μορφές.

Ολο του το έργο είναι διαποτισμένο με την ιδέα ότι η βελτίωση της σχέσης του ατόμου με τον εαυτό του θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της σχέσης του με την κοινωνία και κατά συνέπεια την εξυγίανση της σχέσης του με το σύμπαν. Τότε μόνο θα επικρατεί η απόλυτη αρμονία παντού. Και αυτό είναι κάτι που δεν ίσχυε μόνο στην εποχή του Κομφούκιου, αλλά ισχύει και σήμερα στη δική μας εποχή. Ας προσπαθήσουμε να δούμε με άλλα μάτια το μέλλον, κοιτάζοντας λίγο στο παρελθόν και δίνοντας σημασία σε διδασκαλίες όπως αυτή του φιλόσοφου Κομφούκιου.

Ένας από τους διασημότερους ανθρώπους στην αρχαία Κίνα ήταν ένας σοφός φιλόσοφος, που ονομάστηκε Κομφούκιος. Ήταν γνωστός κορυφαίος φιλόσοφος και "γέννησε" επίσης, πολλές σοφές φράσεις και θεωρίες για το νόμο, τη ζωή και την κυβέρνηση. Η φιλοσοφία είναι ένα είδος συστήματος ιδεών και σκέψεων που αφορά στη συμπεριφορά του ανθρώπου, στους κανόνες που πρέπει να ακολουθεί για να έχει μια επιτυχημένη ζωή και στη διακυβέρνησή του.

Με άλλα λόγια, αφορά σε σκέψεις και θεωρίες που διδάσκουν τους ανθρώπους μαθήματα για τις αρχές, ή τους κανόνες, για τη ζωή και επίσης, διδάσκει μία ηθική (περίπου όπως τα ηθικά διδάγματα που προκύπτουν στο τέλος ενός μύθου). Ο Κομφούκιος είναι διάσημος για τη φιλοσοφία του, επειδή "γέννησε" πολλά σοφά ρητά στην αρχαία Κίνα που βοήθησαν πολλούς ανθρώπους να μάθουν για τη φύση, τον κόσμο και την ανθρώπινη συμπεριφορά. Βοήθησε επίσης, την κυβέρνηση και τον αυτοκράτορα διδάσκοντάς τους μαθήματα για το πώς ο αυτοκράτορας πρέπει να κυβερνά το βασίλειό του επιτυχώς.

Ο Κομφούκιος γεννήθηκε σε μια φτωχή οικογένεια στο έτος 551 π.Χ. στην πολιτεία του LU.

Η ζωή του Κομφούκιου ως παιδί ήταν θλιβερή. Όταν ήταν τεσσάρων

έχασε τον πατέρα του. Η μητέρα του φρόντισε την οικογένεια για να μην πεινάσουν. Επειδή εκείνη εργαζόταν πολύ συχνά, ο Κομφούκιος έπρεπε μερικές φορές να μένει στο σπίτι του εντελώς μόνος.

Εκπαιδεύτηκε στη μουσική, την ιστορία, την ποίηση και τον αθλητισμό.

Όταν ο Κομφούκιος παντρεύτηκε στην ηλικία των 19, εργάστηκε ως φύλακας μιας αγοράς. Απέκτησε ένα γιο. Ήταν αγρότης - εργάτης που φρόντιζε τα πάρκα και τα αγροτικά ζώα. Όταν ήταν 20, εργάστηκε για τον κυβερνήτη της περιοχής του. Μετά από το θάνατο της μητέρας του έπεσε σε πένθος.

Στο τέλος εκείνης της περιόδου έγινε δάσκαλος των έξι επιστημών — ποίησης, μουσικής, ιστορίας, κυβέρνησης, εθιμοτυπίας και μαντικής. Όταν ο Κομφούκιος ήταν 22, είχε γίνει πια ένας πολύ καλός δάσκαλος και άρχισε το δικό του σχολείο. Δίδαξε οποιονδήποτε ήθελε να μάθει για τη φιλοσοφία. Δίδαξε τους σπουδαστές του για τη φύση και τον κόσμο. Ο Κομφούκιος ήταν «κύριος» και μελετητής. Ο Κομφούκιος δίδαξε επίσης, για την κυβέρνηση – στοχεύοντας σε ένα υψηλό γραφείο στην κυβέρνηση. Προχώρησε μέσω των υπουργείων και έγινε πρόεδρος δικαστών στο κράτος του. Αργότερα, έλαβε μια εξέχουσα θέση που του επέτρεπε να ξοδέψει το υπόλοιπο της ζωής του μεταγλωττίζοντας τις γραφές του, οι οποίες είναι γνωστές ως τα *Άπαντα του Κομφουκιανισμού*.

Ο Κομφούκιος δίδαξε στο σχολείο του για πολλά έτη. Οι θεωρίες και οι αρχές του διαδόθηκαν σε όλη την Κίνα από τους αποστόλους του και σύντομα πολλοί άνθρωποι διδάχτηκαν από τα σοφά ρητά του. Ένας από τους κανόνες του: «εάν κυβερνήσατε την επαρχία σας καλά και μεταχειρίζεστε τους ανθρώπους σας ευγενικά, εσείς βασίλειο δε θα χάσετε απ' οποιονδήποτε πόλεμο. Εάν κυβερνήσετε εγωιστικά τους ανθρώπους σας, βασίλειο όχι μόνο θα χάσετε από έναν πόλεμο, αλλά και τους ανθρώπους σας θα διασκορπίσετε μακριά από το βασίλειό σας». Είχε πει επίσης, μια σοφή φράση αποκαλούμενη ο χρυσός κανόνας που χρησιμοποιείται ακόμα και σήμερα. Είπε, «ένα άτομο πρέπει να πράττει αυτό που κηρύσσει, αλλά ένα άτομο πρέπει επίσης να κηρύσσει ότι πράττει». Μια ημέρα, οι σπουδαστές του και εκείνος πέρασαν από έναν τάφο, όπου είδαν μια γυναίκα να κλαίει πάνω από μια ταφόπετρα.

Είπε στον Κομφούκιο ότι ο σύζυγός της, ο πατέρας του συζύγου της και ο γιος της σκοτώθηκαν από μια τίγρη. Όταν ο Κομφούκιος τη ρώτησε γιατί παραμένει σε ένα τέτοιο μοιραίο τόπο, εκείνη απάντησε ότι σε αυτόν τον τόπο δεν υπήρξε ούτε μία καταπιεστική κυβέρνηση. Τότε, ο Κομφούκιος

είπε, «θυμηθείτε αυτό παιδιά μου, μια καταπιεστική κυβέρνηση είναι αγριότερη και τρομοκρατεί περισσότερο από μια τίγρη». Αυτό σήμαινε ότι η κυβέρνηση στην επαρχία καταγωγής της γυναίκας δεν κυβερνούσε καλά. Ο Κομφούκιος επεσήμανε ότι η κυβέρνηση ήταν πιο επίφοβη από μια τίγρη. Αυτό ήταν ένα από τα πολλά γεγονότα που έπρεπε να δώσει σε κάποιον ένα μάθημα. Ο Κομφούκιος είχε τόσες πολλές σοφές αρχές που ονομάστηκε κυβερνήτης της επαρχίας του όταν ήταν 52. Ήταν τόσο καλός κυβερνήτης που ένας γειτονικός κυβερνήτης άρχισε να τον ζηλεύει. Αφότου δέχτηκε απειλές από τη γειτονική επαρχία, η ισχύς του Κομφούκιου ανατράπηκε. Τότε, ο Κομφούκιος εγκατέλειψε την επαρχία του και περιπλανήθηκε στην Κίνα για 13 έτη. Όταν Κομφούκιος ήταν 69 έτων, επέστρεψε στο LU, το βασικό κράτος του και πέθανε εκεί 3 έτη μετά. Αφότου πέθανε ο Κομφούκιος, θάφτηκε σε έναν τάφο στην πόλη Kufow.

2) ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Ο Βουδισμός δημιουργήθηκε πριν από 2.500 έτη στην Ινδία. Σήμερα είναι η τέταρτη μεγαλύτερη θρησκεία στον κόσμο, με περίπου 350 εκατομμύρια οπαδούς. Είναι παρών σε όλο τον κόσμο, αλλά οι κύριες χώρες επιρροής του είναι οι: Ινδία, Ταϊλάνδη, Κίνα, Μιανμάρ, Μπουτάν, Ιαπωνία, Σρι Λάνκα, Ταϊβάν κ.λ.π.. Ο Βουδισμός δεν είναι απλά μία θρησκεία αλλά κάτι περισσότερο, δηλαδή μια φιλοσοφία και ένας ηθικός κώδικας ζωής που βασίζεται στη συμπόνια και τη μη βία. Είναι η μοναδική θρησκεία στον κόσμο που δεν προώθησε πολέμους για να επιβάλει τα πιστεύω της στους άλλους. Στο Βουδισμό, τα Ιερά Κείμενα πιστεύεται πως προέρχονται από τις διδασκαλίες του Βούδα, που καταγράφηκαν από τους μαθητές του αμέσως μετά το θάνατό του. Η διδασκαλία του Βούδα βρίσκεται μέσα στο Παλί Κανόν ή Τριπιτάκα που αποτελείται από τρεις κύριους τομείς διδασκαλίας:.

1) Το Βινάγια Πιτάκα: Πειθαρχία

2) Το Σούττα Πιτάκα, που περιλαμβάνει περισσότερες από 10.000 σούττας, ή διαλόγους του Βούδα και των στενών μαθητών του, και περιέχει επίσης πολλούς πρόσθετους στίχους από άλλα μέλη του Σάνγκα (του κύκλου των μαθητών).

3) Τα επτά βιβλία του Αμπιντάμα Πιτάκα, που προσφέρουν μια εξαιρετική ανάλυση των βασικών αρχών που κυβερνούν τη συμπεριφορά των διανοητικών και φυσικών διαδικασιών. Ενώ το Σούτα και το Βινάγια Πιτάκα χαρακτηρίζονται από τις πρακτικές διδασκαλίες σχετικά με το Βουδιστικό μονοπάτι προς την Αφύπνιση, το Αμπιντάμα Πιτάκα παρουσιάζει μια επιστημονική ανάλυση των θέσεων αυτού του μονοπατιού. Στη φιλοσοφία Αμπιντάμα ο γνωστός ψυχοφυσικός κόσμος (ο υλικός κόσμος μας) υποβιβάζεται σε έναν σύνθετο - αλλά κατανοητό - ιστό από απρόσωπα φαινόμενα, που προκύπτουν και περνούν με έναν απίστευτα γρήγορο ρυθμό από τη μία στιγμή στην άλλη, σύμφωνα με σαφώς καθορισμένους φυσικούς νόμους.

Ο Βουδισμός διαιρείται κυρίως σε τρεις σημαντικούς κλάδους ή σχολές: Την Τεραβάντα, ή το σχολείο Χιναγιάνα (Μικρό Όχημα) που θεωρείται σαν το σχολείο των Γηραιών (Σοφών). Η κύρια διδασκαλία της Χιναγιάνα είναι οι τέσσερις ευγενείς αλήθειες, ο διαλογισμός και το Σάχε Βούδα.. Οι βασικότεροι υποστηρικτές της βρίσκονται στη Νοτιοανατολική Ασία.

Τη Μαχαγιάνα, που κυριολεκτικά σημαίνει το μεγάλο όχημα και εστιάζεται στις τέσσερις ευγενείς αλήθειες, το διαλογισμό, το Θείο Βούδα και τους Μποντισάτβας. Οι κύριοι υποστηρικτές της είναι η Κίνα, η Ιαπωνία, και η Κορέα.

Τη Βαζραγιάνα, που σημαίνει κυριολεκτικά «όχημα διαμαντιών» και η διδασκαλία της εστιάζεται στο διαλογισμό, τα μάντραμ, τη φώτιση στη διάρκεια μιας ζωής, τους θιβετανούς θεούς και δαίμονες, τους θρησκευτικούς οραματισμούς, τη φιλοσοφική συζήτηση, την τελετουργική γιόγκα και τον ταντρισμό. Οι κύριοι υποστηρικτές της βρίσκονται στο Θιβέτ.

Η λέξη Βούδας προέρχεται από τα Σανσκριτικά και σημαίνει «Αφυπνισμένος». Στο Ινδουιστικό πλαίσιο, ο συγκεκριμένος όρος μοιάζει με τίτλο για κάθε άνθρωπο που έχει επιτύχει την «Φώτιση», φέροντας παράλληλα και ιεραρχικά κοινωνικά χαρακτηριστικά, ξεφεύγοντας από τα στενότερα όρια της Θρησκείας. Έτσι ο όρος αυτός αποδιδόταν σε περισσότερους από έναν συγκεκριμένο άνθρωπο, προσδιορίζοντας την τροποποιητική εξουσία του, απέναντι στην ιστορία και την κουλτούρα της εποχής στην οποία ζούσε.

Για αυτό άλλωστε και το όνομα του ιδρυτή της Βουδιστικής Θρησκείας δεν ήταν «Βούδας» αν και οποιοσδήποτε θα μπορούσε να πιστέψει κάτι τέτοιο, αφού το αληθινό όνομα του Βούδα (όπως όλοι τον έχουμε γνωρίσει), σπάνια αναφέρονταν. Το όνομα του συγκεκριμένου διδασκάλου λοιπόν ήταν «Σιντχάρτα Γκουτάμα» και ο ίδιος ποτέ δεν αναφέρονταν στον εαυτό του ως Βούδας, ούτε και οι γύρω του τον αποκαλούσαν με αυτόν τον τρόπο κατά τη διάρκεια της ζωής του. Ο όρος Μπάγκαβαν (που σημαίνει κύριος) ήταν αυτός που του αντιστοιχούσε ως επί το πλείστον, όταν αυτός είχε αναλάβει τον κεντρικό ρόλο της Βουδιστικής θεωρίας και πρακτικής.

Ωστόσο, η λέξη «Βούδας» είναι αλήθεια ότι χρησιμοποιήθηκε μέσα από πολλές παραδόσεις και κουλτούρες κατά τη διάρκεια των αιώνων. Μάλιστα δεν υπάρχει ούτε καν η πεποίθηση ότι υπήρξε ένας και μόνον Βούδας, αφού υπήρξε σειρά μετενσαρκώσεών του, η οποία και ονομάζεται Σαυσάρα. η οποία και προσβλέπει στην τελειοποίηση των

αρετών. Έτσι ακριβώς, ο ιδρυτής του Βουδισμού, θεωρείται το (τελικό) αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας από τους Βουδιστές κάθε επιπέδου, χρόνου και τόπου.

Η χρονική τοποθέτηση του Βούδα

Υπάρχουν τρεις πιθανές χρονολογικές τοποθετήσεις της ζωής του Βούδα αφού τρεις είναι και οι ιστορικές προσεγγίσεις υπολογισμού της γέννησής του, δοσμένες από διαφορετικές Βουδιστικές (και όχι μόνον) παραδόσεις.

Τα χρονικά της Σρι Λάνκα, το Ντιπαβάμσα και το Μαχαβάμσα, μας λένε ότι ο Βούδας γεννήθηκε διακόσια ενενήντα οκτώ χρόνια πριν τη στέψη του βασιλιά Ασόκα, μίας προσωπικότητας η οποία έπαιξε σημαντικό ρόλο στη διάδοση του Βουδισμού στην ευρύτερη περιοχή της Ασίας. Σύμφωνα με αυτά τα χρονικά, ο Ασόκα ξεκίνησε τη βασιλεία του το 326 π.Χ. Κάτι τέτοιο θα τοποθετούσε τη γέννηση του Βούδα το 624 π.Χ. Ωστόσο η χρονολογία της στέψης του Ασόκα τοποθετείται (από αρχαία ελληνικά κείμενα) το 268 π.Χ. κάτι το οποία φέρει τη γέννηση του Βούδα κάποια χρόνια αργότερα και κατά το 566 π.Χ. Αυτά τα δύο «ζευγάρια» ημερομηνιών ονομάζονται ως «η μακρά χρονολογία». Η «σύντομη χρονολογία» ωστόσο έχει υιοθετηθεί από Ινδικές πηγές και τις Κινέζικες μεταφράσεις τους. Αυτές τοποθετούν τη γέννηση του Βούδα εκατόν ογδόντα χρόνια πριν τη στέψη του Βασιλιά Ασόκα, με αποτέλεσμα να προσδιορίζουν τη γέννηση του Βούδα το 448 π.Χ.

Από τις τρεις παραπάνω χρονολογίες (624, 566 και 448 π.Χ.) οι οποίες έχουν όλες τους υποστηρικτές, οι δύο τελευταίες είναι και οι πιο αποδεκτές πλέον.

Η Εποχή του Βούδα

Όποτε πάντως κι αν είχε γεννηθεί ο Βούδας, το βέβαιο είναι ότι η εποχή μεταξύ 6ου και 4ου αιώνα π.Χ., υπήρξε περίοδος ιδιαίτερα έντονων όσο και ασυνήθιστων μεταμορφώσεων και μεταλλάξεων του αρχαίου κόσμου:

1. Στην Αρχαία Ελλάδα, ο τότε φιλοσοφικός στοχασμός που αργότερα έφερε σε ύπαρξη το Σωκράτη, ενός των ιδρυτών όλης της πνευματικής κουλτούρας του δυτικού πολιτισμού, είχε ήδη αρχίσει να ανθίζει.
2. Στην Κίνα οι σχολές των Κομφούκιου και Λάο Τζου είδαν ήδη αρχίσει να μορφοποιούνται.
3. Στην Ινδία οι θρησκείες του Τζαϊνισμού και του Βουδισμού, είχαν ήδη θέσει τα πρώτα θεμέλιά τους.
4. Η δημιουργία νέων αυτοκρατοριών οι οποίες επεκτείνονταν πολύ πέρα

από τις αρχικές περιοχές ύπαρξής τους (όπως αυτή του Μεγάλου Αλεξάνδρου της Ελλάδας, οι δυναστείες των Τσιν και των Χαν στην Κίνα και τα βασίλεια του Δαρείου και του Κύρου στην Περσία) μετέφεραν τη γνώση, τη φιλοσοφία και την κουλτούρα τους, σε εντελώς απομακρυσμένα μέρη.

5. Η δημιουργία αστικών κέντρων τα οποία άρχισαν να συγκεντρώνουν και τον ευρύτερο έλεγχο των περιοχών, έφερε την ανάγκη για πολιτικές μεταρρυθμίσεις και τη γέννηση νέων οραμάτων.

Εντός λοιπόν αυτής της περιόδου ωρίμανσης, η αλλαγή αξιών δεν ήταν μόνον επιβεβλημένη αλλά ήρθε μάλλον και από μόνη της καθώς πολλά προηγούμενα σημεία αναφοράς κατέρρευσαν, δίνοντας τη θέση τους σε ιδέες περισσότερο υποσχόμενες.

Η Βιογραφία του Βούδα

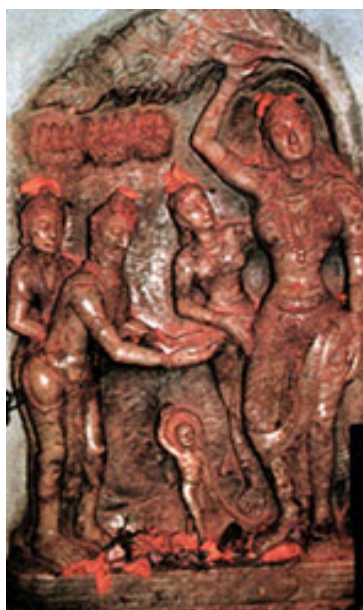
Αν και δεν υπάρχει πουθενά κάποια μοναδική περιγραφή της ζωής του Βούδα, οι οποίες διαφέρουν όχι μόνον χρονολογικά αλλά και στην ουσιαστική παράδοση που εμπεριέχουν, κάποιες παραδόσεις δίνουν περισσότερη έμφαση στη θαυματουργή δράση και θεϊκή υπόσταση του Βούδα, άλλες θεωρίες τον περιγράφουν περισσότερο σαν άνθρωπο, ο οποίος μέσα από σειρές λαθών, εμπειριών και μαθημάτων του, έφτασε σε ένα τέλειο επίπεδο ζωής, πλήρες από κάθε αρετή. Στις δοξασίες του δεύτερου είδους, ο Βούδας προβάλλεται ως ιδανικός άνθρωπος του οποίου η ζωή αποτελεί μοντέλο προς μίμηση κάθε άλλης εξελισσόμενης ανθρώπινης οντότητας.

Ο Βούδας είχε γεννηθεί στη βορειοανατολική περιοχή του ποταμού Γάγγη, η οποία ονομαζόταν Καπιλάβαστου, από την οικογένεια Γκαουταμά. η οποία και ανήκε στην κλάση των Βραυιάνων. Το όνομά

του ήταν Σιντχάρτχα, το οποίο αποτελεί μία σύντμηση της λέξης Σαρβαρττασίντχα, η οποία και σημαίνει «αντίληψη όλων των επιθυμιών». Η λέξη Γκαουταμά, απαρτίζεται από το «γκαου» (πάνω στη Γη) και «ταμά» (ο πιο νικηφόρος). Ο πατέρας του, Σουντοντάνα πιστευόταν πως υπήρξε ο άρχοντας αυτής της πόλης, αν και πιο πρόσφατες πληροφορίες τον αναφέρουν ως ένα από τα μέλη του τότε συμβουλίου που διοικούσε με έναν πιο δημοκρατικό τρόπο, την τότε κοινωνία εκείνου του τόπου.

Ο θρύλος της Γέννησης του Βούδα

Ο Βούδας «συνελήφθη» από την μητέρα του Μάγια, όταν Αυτή είχε ονειρευτεί έναν Λευκό Ελέφанта να βρίσκεται παραπλεύρως Της. Όταν πλησίαζε η ώρα της Γέννησής Του, η Μάγια αποσύρθηκε στο δάσος Λουμπίνι, κοντά στην πόλη Καπιλάβαστου. Εκεί, καθώς στεκόταν, ένα δέντρο από σεβασμό, υποκλίθηκε για να Τη στηρίξει, βοηθώντας την να γεννήσει τον Μποντχισάττβα (αυτού του οποίου η ουσία □ σάττβα □ έχει γίνει νόηση μπόντχι Μποντχισάττβα καλείται όποιος χρειάζεται μία μόνον τελευταία ενσάρκωση πριν αγγίξει το Νιρβάνα). Το ένα αυτό τέκνο, στάθηκε αμέσως στα δύο του πόδια, έκανε επτά βήματα και είπε ότι αυτή θα ήταν η τελευταία γέννησή του. Είχε προοριστεί για την Αφύπνιση. Λίγο αργότερα, ένας ηλικιωμένος σοφός προφήτευσε ότι αυτό ακριβώς το τέκνο θα γινόταν ο γνωστός Βούδας. Η Προφητεία ωστόσο είχε προειδοποιήσει πως για να μπορέσει αυτό το τέκνο να γίνει ο Διδάσκαλος τον οποίο περίμενε όλος ο κόσμος, έπρεπε να εγκαταλείψει το παλάτι του πατέρα του, ζώντας ασκητική ζωή ώστε να επιτύχει την ανάλογη Φώτιση. Αυτήν την Προφητεία την είχε αρνηθεί κατηγορηματικά ο υπερπροστατευτικός πατέρας του. ο οποίος και έκανε τα πάντα για να

κρατήσει τον Σιντχάρτχα εντός του παλατιού, προφυλάσσοντάς τον από το να δει οτιδήποτε που θα τον πλήγωνε. Ωστόσο, ο Σιντχάρτχα εκπλήρωσε την Προφητεία και πάνω από όλα, τον ίδιο τον προορισμό Του.

Ο Κήπος Λουμπίνι, εντός της επικράτειας του Νεπάλ, συνεχίζει φυσικά να είναι ένα ιερός τόπος προσκυνήματος για τους Βουδιστές μέχρι και σήμερα.

Η Μεγάλη Απάρνηση

Η Μάγια, η μητέρα του Σιντχάρτχα, πέθανε λίγο μετά τη Γέννησή Του και η αδελφή της Μαχαπρατζαπάτι, ήταν αυτή που Τον ανέθρεψε αμέσως μετά. Όταν Αυτός μεγάλωσε, παντρεύτηκε, με τη σειρά του, την Γιασοντχάρα, η οποία γέννησε κι έναν γιο, τον Ραχούλα. Σε αυτό το σημείο, ο Σιντχάρτχα είχε να διαλέξει ανάμεσα στην οικογένειά Του και τον ασκητικό δρόμο της φώτισης. Περιτριγυρισμένος από κάθε πειρασμό, πλούτη, εξουσία και δύναμη που θα μπορούσε να έχει οποιοσδήποτε θνητός, επέλεξε το μονοπάτι της Απάρνησης, μετά την επαφή του με τον έξω κόσμο, τον οποίο μέχρι τώρα δεν Του επέτρεπε ο πατέρας Του να γνωρίσει. Μετά από σειρά εξόδων Του έξω από το παλάτι, είχε πια μάθει σχετικά με τον Πόνο, την Ταλαιπωρία, την Απώλεια, την Αρρώστια και πάνω από όλα τον Θάνατο, ουσίες τις οποίες ήθελε να «δαμάσει» με την Διδασκαλία που αργότερα θα επινοούσε. Εγκαταλείποντας λοιπόν όλες τις γνωστές ευχαριστήσεις που Τον περιέβαλλαν, ακολούθησε ένα αυστηρότατο ασκητικό μονοπάτι, αναζητώντας την μόνιμη Ευτυχία και περιφρονώντας την προσωρινή Ικανοποίηση.

Έχοντας δει μία τελευταία φορά την οικογένειά Του, εγκατέλειψε το παλάτι του πατέρα Του μια για πάντα και φτάνοντας σε ένα δάσος με άλλους ασκητές, αντάλλαξε κάθε κοσμικό αναθό που του είχε μείνει με τα

πρόχειρα ρούχα ενός διερχόμενου κυνηγού. Με μία επιστολή που έδωσε στον οδηγό του που επέστρεφε στο παλάτι, αποχαιρέτησε και τον πατέρα Του, προχωρώντας πλέον στην καινούρια Του ζωή.

Η πράξη της Απάρνησης της οικογένειας Του Σιντχάρτχα από τον Ίδιο, κάθε άλλο παρά αδιαφορία σήμαινε. Αντίθετα, στην ηλικία των εικοσιεννέα χρονών, παρόλη την μεγάλη αγάπη που έτρεφε για τους συγγενείς του, είχε πια αντιληφθεί το ανώτερο καθήκον Του (Ντάρμα) το οποίο και του υποδείκνυε να ακολουθήσει τη ζωή που ήδη είχε ξεκινήσει.

Από εκείνη την περίοδο και μετά, άρχισε να αναζητά τους Διδασκάλους του. Ο πρώτος ήταν ο Αράντα Καλαμα, ο οποίος και Του δίδαξε έναν τύπο Διαλογισμού ώστε να επιτυγχάνει την κατάσταση του «Απόλυτου Κενού». Αν και ο Σιντχάρτχα την έμαθε και την ακολούθησε, αποφάσισε ότι τελικά δεν θα μπορούσε να ήταν αυτή η απόλυτη μέθοδος της επίτευξης της Αφύπνισης και του Νιρβάνα. Ο επόμενος Διδάσκαλός του, ο Ουντράκα Ραμαπούτρα, Τον δίδαξε μία μέθοδο επίτευξης ανώτερης Συνείδησης, αυτή «ούτε της Αντίληψης, ούτε της μη Αντίληψης». Ο Σιντχάρτχα ακολούθησε και αυτήν την μέθοδο, αλλά ούτε αυτή Τον οδήγησε στην Απάθεια, τη Σιωπή, τη Γαλήνη, την Ισορροπία και την Επίγνωση που Αυτός αναζητούσε. Τότε ο Βούδας κινήθηκε πιο ανατολικά, στην Ουρουβέλα, όπου και εγκαταστάθηκε σε ένα σημείο, αναζητώντας την μέθοδο της Λιτότητας. Άρχισε να αποκτά πλήρη έλεγχο της αναπνοής και της ανάγκης Του για τροφή, ενώ τελικά ακολουθήθηκε και από άλλους πέντε ασκητές. Με αυτόν ακριβώς τον τρόπο και περιφρονώντας εντελώς κάθε σαρκική Του επιθυμία, συνέχισε να ζει για έξι ακόμη χρόνια. Ωστόσο, ακόμη και μετά από τόση προσπάθεια, κατανόησε ότι δεν μπορούσε να φτάσει στην Απελευθέρωση που τόσο πολύ αναζητούσε. Δοκιμάζοντας κάθε άλλη τακτική ώστε να επιτύχει την φώτιση, συνέχιζε διαρκώς να αποτυγχάνει μέχρι που μία μέρα, μια υπηρέτρια Τον αντιλήφθηκε ως κάποιο Πνεύμα κοντά σε ένα ποτάμι, αδυνατισμένο από τις κακουχίες τις οποίες είχε επιβάλει στον εαυτό Του, με αποτέλεσμα να ενημερώσει για την ύπαρξή του την κυρία για την οποία και εργαζόταν. Τότε η κυρία αυτή έφερε φαγητό στον Σιντχάρτχα, το οποίο και Αυτός έφαγε. Οι άλλοι πέντε ασκητές όταν είδαν το συμβάν, έφυγαν μακριά από τον Σιντχάρτχα, πλήρως απογοητευμένοι. Τότε Αυτός κατανόησε ότι όταν η φυσική πληρότητα υπάρχει στη ζωή του ανθρώπου με μέτρο, τότε είναι για το καλό του και βεβαίως τον ωθεί και περαιτέρω προς την Φώτιση. Ο εξευτελισμός της φυσικής υπόστασης του ανθρώπου όχι μόνον δεν βοηθούσε αλλά απότρεπε την ομαλή πορεία στη ζωή.

Αργότερα, ο δίκαια πλέον επονομαζόμενος Βούδας, αντιμετώπισε ένα πειρασμό από τον Μάρα (ο οποίος είναι η προσωποποίηση του Θανάτου).

της Πλάνης και του Πειρασμού). Καθώς ο Βούδας ήταν σε στάδιο διαλογισμού κάτω από το Δέντρο της Αφύπνισης, ο Μάρα τον «βομβάρδισε» με αμφιβολίες αλλά και πειρασμούς, μερικοί από τους οποίους υπήρξαν αυτοί της πείνας, της λαγνείας, του φόβου και της αδράνειας, προσπαθώντας έτσι να Τον πείσει να εγκαταλείψει την πορεία του προς την Φώτιση. Ωστόσο όλοι οι πειρασμοί, παρόλο που ήταν άριστα μεταμφιεσμένοι και πειστικοί, απέτυχαν πλήρως στο στόχο τους. Αυτός ακριβώς ο θρύλος είναι και ο αγαπημένος των απανταχού Βουδιστών και Διδασκάλων αυτής της θρησκείας αφού προβάλλει τις τέσσερις απαραίτητες προϋποθέσεις στην πορεία προς την Φώτιση: Την Διάκριση, την Φιλαλήθεια, την Απάρνηση και τη Γαλήνη.

Η Απάρνηση είναι μία ελκυστική ουσία για τους Βουδιστές, αν και είναι συχνά παρεξηγημένη από τους υπολοίπους ανθρώπους που ανήκουν στις θρησκείες του Δυτικού πολιτισμού. Παρότι η χρήση της έχει γίνει αποδεκτή από όλα τα φιλοσοφικά ρεύματα, η συχνή της σύγχυση με την αδιαφορία και την αδράνεια έχει μπερδέψει πολλούς ανθρώπους όταν προσπαθούν να κατανοήσουν τι δίδασκε ο Βούδας μέσω την κατάκτηση αυτής της Αρετής. Πάνω σε αυτό το σημείο είχε πει το εξής: «Αυτό για το οποίο μιλώ είναι ο πόνος και η θεραπεία του. Όμως αυτό που απαρνούμαι είναι ο πόνος και ο θεραπεία του», εννοώντας ότι δεν υπάρχει ούτε θεραπεία αλλά πρωτίστως ούτε και πόνος.

Η Αφύπνιση του Βούδα και η ερμηνεία αυτής

Το βράδυ εκείνο όταν ο Σιντχάρτχα έγινε Βούδας, είχε ολοκληρώσει μία διαδικασία Αποδέσμευσης μέσω των τεσσάρων επιπέδων των Ντχιάνα, τα οποία και αποτελούν τα θεμέλια των έξι Επιγνώσεων (Αμπχίγκνια) που έλαβε ως Θεία Δώρα. Η διαδικασία προς την Απελευθέρωση από τα δεσμά Του περιγράφεται ως μία Μύηση η οποία συνέβη σε τρία στάδια Επίγνωσης, τα οποία παραλληλίζονταν και με τα τρία μέρη της νύχτας: 1. Από το Σούρουπο ως τις 10 το βράδυ, 2. Από τις 10 το βράδυ μέχρι τις 2 το πρωί και 3. Από τις 2 το πρωί μέχρι την Αυγή.

Στο πρώτο μέρος της νύχτας έλαβε την Επίγνωση γιλιών προηγουμένων

ενσαρκώσεων Του. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου μέρους της νύχτας, απέκτησε την Ενόραση και ολόκληρο το Σύμπαν εμφανίστηκε μπροστά Του. Επιβεβαίωσε ότι το «θετικό» Κάρμα ορίζει την ευτυχή Επαναγέννηση ενώ το «αρνητικό» Κάρμα σε μία δυστυχή Επανενσάρκωση. Κατά τη διάρκεια του τρίτου μέρους εκείνης της νύχτας, απέκτησε Επίγνωση του τέλους του Ασράβα και συνειδητοποίησε την αρχή της Πρατίτια Σαμουτπάντα, (της εξαρτώμενης συν-καταγωγής, δηλαδή της νομοτέλειας που χαρακτηρίζει τον Καρμικό κύκλο Μετενσαρκώσεων). Με λίγα λόγια, ο Βούδας, ενθουμούμενος όλες τις προηγούμενες Επανενσαρκώσεις Του (στο πρώτο μέρος εκείνης της νύχτας), μπόρεσε να δει 9στο δεύτερο μέρος της νύχτας) τον μηχανισμό του Κάρμα ο οποίος και καθόριζε την «Μοίρα» όλων των οντοτήτων. (Στο τρίτο μέρος εκείνης της νύχτας) μπόρεσε και ανάλυσε ενορατικά τους Νόμους στους οποίους στηρίζονταν όλο το Κάρμα και η διαδικασία Αυτοβελτίωσης στην οποία αυτό οδηγούσε. Ο Γκαουτάμα ήταν πλέον ο Βούδας (ο Πεφωτισμένος).

Οι προηγούμενες Ενσαρκώσεις του Βούδα

Η Επιφώτιση του Βούδα με τη Επίγνωση των προηγούμενων Ενσαρκώσεων Του υπήρξε πηγή έμπνευσης για Συγγραφή τεράστιου μεγέθους Βουδιστικής φιλολογίας, η οποία εμφανίστηκε σε πολλές διαφορετικές μορφές, ονομαζόμενες Τζατάκας (ή Ιστορίες των παλαιότερων Ενσαρκώσεων του Βούδα). Οι Πάλι Τζατάκας έχουν αρχειοθετήσει εκατόν είκοσι τρεις προηγούμενές του ενσαρκώσεις ως ζώο, τριακόσιες πενήντα επτά ως άνθρωπο και εξήντα έξι ως Θεό. Για τους Βουδιστές, βιογραφία του Βούδα δεν απαρτίζεται από τα γεγονότα μίας Ενσάρκωσης αλλά πολλών.

Σαμσάρα, ο Κύκλος της Ύπαρξης.

Οι Ενορατικές Αντιλήψεις της Σαμσάρα και του Κάρμα από τον Βούδα, κατά το δεύτερο μέρος εκείνης της νύχτας, έδωσαν την μετέπειτα άνθιση στη σύλληψη της ιδέας του Τροχού της Ζωής από την Βουδιστική Τέχνη. Αυτός ο Τροχός της Ζωής μοιάζει αρκετά με έναν χάρτη, ο οποίος αν ακολουθηθεί, οδηγεί στην οριστική Σωτηρία. Οι περισσότερες απεικονίσεις αυτού του Τροχού έρχονται από το Θιβέτ, αφού η ύπαρξή του προβάλλεται σε όλους τους Ναούς εκείνου του τόπου, ως σπερματική σκέψη για Προσευχή και Διαλογισμό.

Στην ουσία της Σαμσάρα, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν αναφέρεται καμία Κοσμογονική Δοξασία, κάτι που θα μπορούσε να καταπλήξει κάθε πιστό Θρησκείας του Δυτικού Πολιτισμού. Η Σαμσάρα

δεν έχει σημείο αναφοράς, ούτε και καμία αρχή. Αντί της εμμονής για την ανακάλυψη της Αρχής των Όλων που κυριαρχεί στο Δυτικό Φιλοσοφικό σύστημα, οι Βουδιστές θεωρούν ότι είναι σημαντικότερο να κατανοήσει κανείς, το διαρκή κύκλο δημιουργίας και καταστροφής, καθώς και το πως επηρεάζουν οι σκέψεις, τα λόγια και οι πράξεις του καθενός τη συμμετοχή και την διατήρηση αυτού του κύκλου.

Προσέξτε παραπάνω πως αυτός ο κύκλος (η Σαμσάρα) κρατείται από τα δόντια ενός θηρίου. Αυτό το θηρίο αντιπροσωπεύει τον Χρόνο και την Μη-Μονιμότητα. Η περίμετρός του διαιρείται σε δώδεκα προ-στάδια. Στον άξονά του υπάρχουν τρία ζώα, ο Κόκορας που συμβολίζει το Πάθος, το Φίδι που συμβολίζει το Μίσος και το Γουρούνι που συμβολίζει την Αδιαφορία. Αυτές οι τρεις δυνάμεις είναι εκείνες που ωθούν την ανθρώπινη ύπαρξη στη Ζωή, καθώς το Κάρμα των προηγούμενων Ενσαρκώσεων της καθορίζει κάτω ποια συγκεκριμένη υπο-επιρροή αυτή θα επαναγεννηθεί.

Ο Τροχός της Ζωής.

Ο Τροχός της Ύπαρξης (Μπαβατσάκρα) είναι ένα οπτικό βοήθημα το οποίο βοηθά στην κατανόηση της κυκλικότητας της Ζωής (Σαμσάρα). Τα

τρία ζώα που υπάρχουν στο κέντρο του Τροχού, αντιπροσωπεύουν τα τρία δηλητήρια που δεσμεύουν την ανθρώπινη εξέλιξη: Την εμπάθεια, το μένος και την πλάνη, εξαιτίας των οποίων ο Τροχός διατηρείται σε κίνηση. Ο επόμενος κύκλος έξω από το κέντρο του Τροχού απεικονίζει τις διαδρομές του Εκφυλισμού και της Βελτίωσης. Στη δεξιά πλευρά του Τροχού, οι άνθρωποι δεμένοι από τις ανομίες τους, έλκονται προς τα κάτω από τους Δαίμονες. Στην αριστερή πλευρά του Τροχού, οι άνθρωποι κινούνται ανοδικά, ακολουθώντας το Ντάρμα τους. Οι λαϊκοί κατά κανόνα βρίσκονται στον πυθμένα αυτού του Τροχού, ενώ οι μοναχοί τοποθετούνται στα ανώτερα στρώματα αυτού. Ο επόμενος πιο εξωτερικός κύκλος του Τροχού χωρίζεται σε έξι τμήματα, καθένα από τα οποία απεικονίζει έναν από τους κόσμους στον οποίο λαμβάνει χώρα η Επαναγέννηση κάθε ανθρώπου. Οι Θεότητες και οι Αγγελικές οντότητες γεννιούνται στο ανώτερο από τα έξι τμήματα, απολαμβάνοντας την πιο ευχάριστη Επαναγέννηση ενώ οι Δαιμονικές υπάρξεις υποβάλλονται στην πιο επίπονη επαναγέννηση, εντός του κατωτέρου από τους έξι μέρη του Τροχού. Εξαιτίας της ποικιλίας των υπαρχουσών «Κολάσεων» μόνων μερικές από αυτές απεικονίζονται στον Τροχό. Κινούμενοι με την φορά του ρολογιού από τον κόσμο των Θεοτήτων, συναντούμε τον κόσμο των Ασύρας (των εμπασθών οντοτήτων) και των ζώων, ενώ αντίθετα από τη φορά του ρολογιού, υπάρχει ο κόσμος των ανθρώπων και των Πρέτας (πεινασμένων φαντασμάτων). Στην άκρη του Τροχού, αυτός χωρίζεται σε δώδεκα τμήματα με συμβολικές αναπαραστάσεις οι οποίες βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση μεταξύ τους. Ο εξωτερικός κύκλος του Τροχού ξεκινά με την Αβίντια (άγνοια) και κινούμενος σύμφωνα με τη φορά του ρολογιού πηγαίνει προς την Τζάρα-Μαράνα (τη γήρανση και το θάνατο), καταλήγοντας και πάλι στον Αβίντια. Ο όλος Τροχός κρατείται από τα δόντια ενός τρομερού θηρίου, που μοιάζει να καταβροχθίζει τα πάντα, συμβολίζοντας ότι η εμπειρία της Σαμσάρα είναι αυτή της καταστροφής, δηλαδή της αποσύνθεσης και του θανάτου. Το θηρίο είναι στεμμένο από πέντε κρανία, τα οποία συμβολίζουν το Σκάντχας (πεπερασμένο). Το θηρίο στέκεται σταθερά σε ένα βουνό, το οποίο συμβολίζει την κατασκευασμένη πραγματικότητά μας.

Η Βουδιστική Κοσμολογία.

Ο Τροχός της Ζωής είναι υποδειγματικός του Βουδιστικού τρόπου προσέγγισης του Σύμπαντος. Γενικά πιστεύεται ότι υπάρχουν τρεις κόσμοι: Ο κόσμος των Αισθήσεων, ο κόσμος της Μορφής και ο κόσμος της Μη-Μορφής. Μέσα σε αυτούς τους τρεις κόσμους, υπάρχουν έξι «Μοίρες». Στον κόσμο των Αισθήσεων υπάρχουν η Κόλαση, τα πεινασμένα φαντάσματα, τα ζώα, οι άνθρωποι και τα ακτινοβόλα πνεύματα. ενώ στους κόσμους της Μορφής και της Μη-Μορφής

βρίσκονται οι Μπράχμα (Θεοί). Οι έξι διαφορετικές «Μοίρες» λοιπόν βρίσκονται μία ιεραρχία, με την «Μοίρα» των Μπράχμα ως ανώτερη όλων, καθώς αποτελεί την επιβράβευση για την ενάρετη πορεία μίας οντότητας, η οποία έχει διατηρήσει επιτυχώς τις τέσσερις ιδιότητες του Μπράχμα: 1. την απεριόριστη Καλή Θέληση, τη Συμπόνια, την Εκτίμηση και τη Γαλήνη. Πάντως η Βουδιστική Κόλαση δεν είναι ένας τόπος αιωνίων βασανιστηρίων. Περισσότερο μοιάζει με ένα προσωρινή καθαρτήριο της Ψυχής, μετά από το οποίο η ανθρώπινη ύπαρξη μπορεί να επανέλθει στον Κόσμο των ανθρώπων.

Όλα αυτά δείχνουν ότι ο κόσμος των Θεών βρίσκεται κάτω από μία μάλλον περίεργη αντίληψη μέσα από τη Βουδιστική θεώρηση. Οι Βουδιστικές Θεότητες κάθε άλλο παρά υπερβαίνουν την έννοια του Χρόνου αλλά είναι οντότητες οι οποίες μέσα από σειρά ενσαρκώσεων ως άνθρωποι έφτασαν στην πλήρη εκπλήρωση του Κάρμα τους και μη υπάρχοντας λόγος επαναγέννησής τους στο φυσικό κόσμο όπως των γνωρίζουμε, εμφανίστηκαν ως Ουράνιες Οντότητες, όντας τέλειοι από κάθε μορφή, σύμφωνα με τα ανθρώπινα κριτήρια. Έτσι, οι Βουδιστές σχετίζονται με τους Θεούς και τους Αγγέλους τους μέσα από μία περισσότερο ηθική προσέγγιση. Το Δέος που υπάρχει στις δυτικές θρησκείες, αντικαθίσταται από τις ουσίες της Λογικής, της Ειλικρίνειας, της Αμεσότητας, έως και του Χιούμορ.

Ο σκοπός κάθε Βουδιστή είναι η επίτευξη του Νιρβάνα, επίπεδο το οποίο δεν βρίσκεται πάνω στον Τροχό της Ζωής αλλά τον υπερβαίνει. Κάθε τρόπος ύπαρξης πάνω ή μέσα στον Τροχό, θα βρίσκεται πάντα στο επίπεδο του προσωρινού και θα απειλείται από την καταστροφή και το θάνατο. Η απόλυτη ευτυχία για τους Βουδιστές βρίσκεται στην περιοχή εκτός του Τροχού.

Αυτό που κινεί τον Τροχό είναι η ανθρώπινη ελεύθερη βούληση η οποία και βρίσκεται στο κέντρο αυτού. Οι σκέψεις, τα λόγια και οι πράξεις κάθε ανθρώπου είναι οι μόνοι παράγοντες που συντασσόμενοι αθροιστικά, θα καθορίσουν της συνθήκες επαναγέννησής του. Για αυτό και ο κάθε άνθρωπος είναι παντού και πάντοτε υπεύθυνος και καθοδηγητής της «Μοίρας» του.

ΤΑΟΪΣΜΟΣ

Ο Λαο Τσε ή Τσου θεωρείται ιδρυτής του Ταοϊσμού (604-531 π.Χ). Ο Ταοϊσμός ξεκίνησε στην Κίνα σαν συνδυασμός ψυχολογίας και φιλοσοφίας που εξελίχθηκε σε μια θρησκευτική πίστη στο 400 μ.Χ. Ο

Ταοϊσμός μαζί με τον κομφουκιανισμό και το Βουδισμό ήταν μια από τις μεγαλύτερες θρησκείες στην Κίνα.

Μετά την εφαρμογή του κομμουνιστικού συστήματος στην Κίνα το 1949, η θρησκευτική ελευθερία ήταν πολύ περιορισμένη. Η νέα κυβέρνηση υποχρέωσε τους μοναχούς σε χειρονακτικές εργασίες, δήμευσε τους ναούς και έκλεψε θησαυρούς. Εκατομμύρια μοναχοί μειώθηκαν σε λιγότερους από 50.000 μέχρι το 1960. Κατά τη διάρκεια της πολιτιστικής επανάστασης στην Κίνα από το 1966 ως το 1976, ένα μεγάλο μέρος της υπόλοιπης ταοϊστικής κληρονομιάς καταστράφηκε. Μερική θρησκευτική ανοχή έχει αποκατασταθεί με την κυβέρνηση του Ντενγκ Σιαο-Πινγκ από το 1982 μέχρι σήμερα.

Τα Ταοϊστικά Ιερά Κείμενα θεωρείται ότι έχουν θεϊκή φύση. Η κύρια πηγή τους είναι το Τάο Τε Κιηκ, που αποδίδεται στον Λαο Τσου: Οι Ταοϊστικές αιρέσεις είναι: 1) Η αίρεση των Θεϊκών (ή Ουράνιων) Μυστών που ιδρύθηκε στη Δυτική Κίνα το 20 αιώνα μ.χ., από τον Chang Tao-ling, ο οποίος θεωρείται πως είχε θαυμαστές θεραπευτικές δυνάμεις. (34 - 156 μ.Χ). Η αίρεση υποστήριζε τη θεραπεία μέσω της πίστης και της εξομολόγησης. Τον 110 αιώνα, η αίρεση πήρε ένα μεγάλο κομμάτι στην επαρχία Jiangxi που παρέμεινε σημαντικό ταοϊστικό κέντρο έως το 1927. Η αίρεση ακμάζει ακόμα στην Ταϊβάν και συνεχίζει να αποδίδει σεβασμό στον Zhang Daoling, ο οποίος θεωρείται αθάνατος.

2) Η αίρεση της Ανώτατης Ειρήνης, που ιδρύεται επίσης στο δεύτερο αιώνα μ.Χ, και υιοθετεί πρακτικές σαν εκείνες της αίρεσης των Θεϊκών Όντων. Προκάλεσε μια μεγάλη εξέγερση που συνεχίστηκε για αρκετά έτη πριν τελειώσει, το έτος 205 μ.Χ 3) Η αίρεση Mao-Shan (Mount Mao), που ιδρύθηκε τον 40 αιώνα, και εισήγαγε τελετουργικά που περιλαμβάνουν εξωτερικές και εσωτερικές αλχημείες, και πρακτικές διαμεσότητας, όπως επίσης την επικοινωνία με τις θεότητες μέσω των οραμάτων.

4) Η αίρεση του Ling-pao (Θαυμάσιος Θησαυρός), που ιδρύθηκε επίσης τον 40 αιώνα, και εισήγαγε τη λατρεία των θεοτήτων που αποκαλούνται T'ien-tsun' (θεϊκοί Λόρδοι). 5) Η αίρεση του Ch'uan-chen (Απολύτως Πραγματικό) που ιδρύθηκε το 120 αιώνα σαν Ταοϊστική μοναστική κίνηση. Τελικά η αίρεση των Θεϊκών Μυστών απορρόφησε τις περισσότερες πεποιθήσεις και πρακτικές των άλλων αιρέσεων και έγινε τον 200 αιώνα η δημοφιλέστερη ταοϊστική ομάδα.

Φιλοσοφικός Ταοϊσμός

Ο φιλοσοφικός ταοϊσμός, που στηρίζεται στο μυστικισμό, πρεσβεύει την παθητικότητα σε σχέση με τις εξελίξεις της ζωής και συμβουλεύει την εσωτερική, ψυχική ηρεμία και γαλήνη, και την αισιοδοξία ως αντιμετώπιση των δυσκολιών του γήινου βίου.

Ο θρησκευτικός ταοϊσμός είναι κράμα διάφορων προλήψεων, δεισιδαιμονιών κι ειδωλολατρικών δοξασιών. Το όνομα πήρε ο ταοϊσμός από τη λατρεία του Τάο. Η λέξη μάλλον σημαίνει "**Ευθεία οδό**", χωρίς αυτό να είναι απόλυτα εξακριβωμένο. Η θεωρία του ταοϊσμού εμφανίστηκε μάλλον τον 5ο μ.Χ. αιώνα και ως ιδρυτής της θεωρείται ο Τσαγκ - Τάο - Λινγκ